

ICOM - INTERCOM Washington 28. - 31. 10. 2015 LEADERSHIP FOR SUSTAINABLE MUSEUM

U. S. National Committee of the International Council of Museum (ICOM – US)

Poprvé ve Spojených státech amerických. Zúčastnilo se jí 140 lidí z 29 zemí světa.

Místa konání: Washington D.C. a různá muzea pro jednotlivé dny.

Oficiální zahájení: v Textilním muzeu George Washington University.¹

První den jednání se konal ve čtvrtek v National Building Museum. NBM je přední muzejní institucí v USA zaměřená na vliv staveb na prostředí. Věnuje se architektuře, stavitelství, technologiím, ochraně historických staveb a designu. Sídlí v majestátní cihlové budově z osmdesátých let 19. stol. Předlohou pro stavbu byl Michelangelův kostel Santa Maria degli Angeli v Římě. Je na seznamu národních památek. Muzeum bylo založeno v roce 1980 jako nestátní, nezisková organizace. Spolupracuje s vládou, neziskovým a privátním sektorem na zlepšování kvality výstavby.

Večer proběhlo setkání v Národním muzeu žen v umění (National Museum of Woman in the Arts/NMWA). Patrně jediné muzeu s obdobnou tematikou na světě. Muzeum bylo založeno jako poděkování a oslava kreativity žen a jejich přínosu. NMWA představuje významné ženské umělkyně minulosti i současnosti. Sběrka zahrnuje přes 4 700 děl od více než 1000 umělkyní od 16. století.

Pro druhý den bylo zvoleno jako místo setkání Národní muzeum Amerických Indiánů/Smithsonian Institution, které je součástí Mallu – kulturní čtvrti Washingtonu mezi Kongresem a Monumentem. Součástí Mallu jsou převážně instituce Smithsonian. Večerní přednáška a recepce proběhla v Hirschhorn Museum and Sculpture Garden. Přední instituci současného umění.

Téma konference:

Téma konference v sobě odráželo téma, které si vytkl celý ICOM pro rok 2015. V roce 1977 byla vytvořena tradice oslavy mezinárodního dne muzeí, pro tento rok bylo stanoveno téma udržitelného rozvoje: muzea a udržitelná společnost a toto téma řešil také výbor pro management muzeí INTERCOM.

Diskuze směřovala k tomu jak mít muzea udržitelná, jak je udržitelně vést/řídít, jak být sám (jako manažer, ředitel) v této roli udržitelný a jakou cestou by se měly instituce dát, aby byly udržitelné v soudobé společnosti.

Po úvodních slovech organizátorů a uvítání Ole Winthera, předsedy výboru, pronesla úvodní slovo Elaine Heumann Gurian.

¹ Kvůli odloženému letu z New Yorku do Washingtonu jsem oficiální zahájení setkání nestihla.

Elsině Heumann Gurian je konzultantkou a poradkyní pro muzea a návštěvnická centra, která začínají, jsou budována nebo měněna. Se svojí 45letou zkušeností se specializuje na lektorství a koučování vedení muzeí, která procházejí výraznou změnou. V roce 2004 obdržela nevýznamnější americkou cenu pro muzea – Distinguished Service to Museums. Byla ředitelkou Cranbrook Institute of Science, zastupující ředitelkou United States Holocaust Memorial Museum a zastupující ředitelkou pro programy pro veřejnost Národního muzea Amerických Indiánů, Smithsonian Institution, ředitelkou výstavního centra v Bostonu a ředitelkou pro edukaci v Institutu současného umění v Bostonu.

Mluvila o publiku, pro které chceme pracovat a o kterém si myslíme, že je jako my: vzdělané, chápající naši věc, ale problém je, že je to menšina, naopak většina vnímá muzea jinak. Pro většinu jsou muzea nepřístupná. Myšleno mentálně.

Muzea musí mít ambici být důležitým veřejným prostorem, tvorby nových strategií a přístupů, mají být formálním místem pro uvažování a přemýšlení. Muzea jsou sociálně – ekonomickou silou ve společnosti a mají mít také ideologickou hodnotu. Muzea by se ve společnosti měla naučit vyvolat pocit sounáležitosti. Vysvětlovat, proč je důležité, kde žijeme a jak spolu místo návštěvníků a muzeum souvisí. Je třeba přehodnotit vztah ke sbírkotvorné činnosti a vztah k předmětu jako takovému. Předmětové vnímání se pro budoucnost jeví jako málo. Novou misí by měla být osobní motivace. Veřejnost je partnerem, aby muzeum bylo udržitelné, je třeba, aby bylo zapojeno do výběru předmětů do muzea, je třeba se ptát uživatelů, návštěvníků, co si od muzea přejí a jaké ho chtějí mít. E.H.G. srovnává muzea a knihovny. Knihovny dokázaly odedávna být součástí komunity, zatímco muzea ne. Knihovny dokázaly mít pro návštěvníky místem bezpečí a plní tak bez diskuze veřejnou funkci. Klíčovým pro rozvoj muzea musí být ředitel.

V diskuzních blocích byla řešena problematika dobré praxe v muzeích a s výhledem na praxi pro budoucnost: klíčovou otázkou je veřejná funkce muzea, ne sbírky. Sbírkování nesmí být výmluvou a omluvou. Je nutné rozpoznat novou roli muzeí pro 21. století, společně definovat jednotící přístup a definovat jasnou misí. Tak jako se muzea ohlížejí daleko do minulosti, je nutné, aby si nově definovala pohled do budoucnosti. Důraz na volné bádání, využívání materiálu, usnadnění přístupu k věcem. Stavět lidi tváří v tvář něčemu hmatatelnému a reálnému. Naučit myslet a otvírat se více veřejnosti. Muzeum by mělo naučit lidi hledat si své místo ve světě. Všechny prostory muzea by měly být veřejné. Muzeum jako instituce pro občany. Zaznívala také témata bezpečnosti v muzeích, soužití s komunitou, větší integraci muzea okolního světa a otázka pro muzea neřeší běžné věci kolem nás? Apel byl zaměřen na udržitelnost ve všech aspektech konání muzea: od udržitelné sbírkotvorné politiky a konání, po stavbu udržitelných objektů, důraz na využívání udržitelných energií atd. A na výchovu dětí jako budoucích návštěvníků muzeí.

Jeden blok byl věnován řízení muzeí a diskusi nad udržitelným leaderem pro budoucnost.

Druhý den byl zahájen vstupní přednáškou Richarda Harwooda, zakladatele a prezidenta Harwood Institute for Public Innovation, který se více než 25 let věnuje práci s komunitou, podnětem pro jeho práci bylo zavraždění 20 dětí a 6 dospělých na základní škole v Connecticutu.

V přednášce ředitele Asociace Finských muzeí zazněl návrh na novou formulaci definice muzeí, která aktuálně v ICOM probíhá. K této debatě byl přizván Stephen E. Weil Memorial Lecture²

Leonnie Bunch, US

Historik, spisovatel, kurátor, učitel, zakládající ředitel nového Národního muzea Africké americké historie a kultury. Jako 19. muzeum Smithsonian institution bylo v květnu otevřeno na Mallu, na rozloze 5 hektarů, vedle monumentu, naproti muzea americké historie.

Vytvořil program „Zachraňte náš africký americký poklad“ – angažovanost amerických Afričanů a hrdost na svůj původ. Je prezidentem Historické společnosti Chicago. Byl Americkou asociací muzeí zařazen mezi 100 nejvýznamnějších muzejních profesionálů 20. století, mimo jiné je poradcem B. Obamy pro záchranu Bílého domu.

Popisoval proces, jakým způsobem se mu podařilo vytvořit nové národní muzeum.

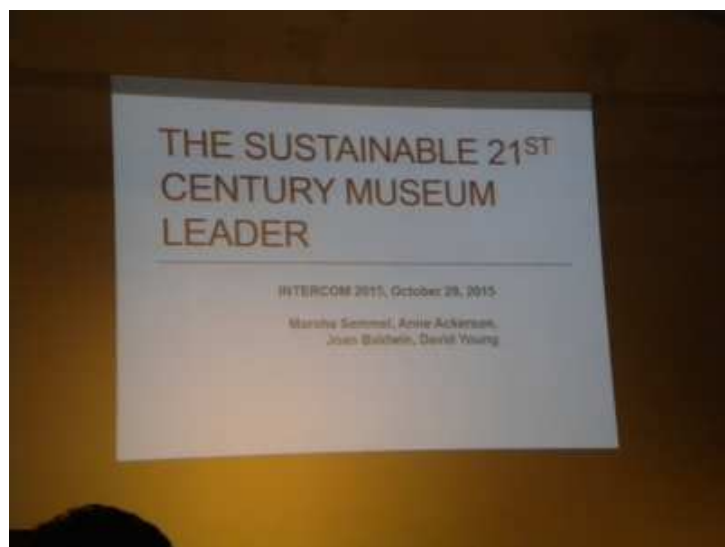
Veškeré přednášky byly podnětné, nabízely nové úhly pohledu na problematiku. Různost publika vyvolávala přirozeně různost zkušeností a postojů, které byly hojně diskutovány jak v rámci bloků, tak v menších skupinkách.

Překvapivá byla malá účast zemí střední Evropy (1x ČR, 1x Německo).

Se členy přípravného výboru byla diskutována možnost uspořádání konference INTERCOM v České republice. O takovou aktivitu by byl zájem. Informace o aspiraci ČR na uspořádání generální konference byla předána.

Děkuji Českému výboru ICOM za umožnění této cesty. O veškeré získané informace, kontakty popř. zážitky se ráda podělím v případné osobní diskuzi. Přílohou této zprávy je také fotodokumentace.

Nad'a Machková Prajzová

² Odborník v oblasti umění a muzejnictví, zemřel v srpnu 2015, spojený se Smithsonian Institution, kde působil v centru edukace a vzdělávání pro muzea, byl zastupující ředitel Hirshorn muzea, učil na Fakultě muzejního managementu v Berkley univerzitě na Floridě. Vystudovaný právník. Zasloužil se o profesionalizaci muzeí. Vytvořil tři zásadní programy: MMI, Museum management - Getty leadership; ALI ABA Legal Issues in Museum Administration; a Intercom Committee of ICOM.